

GRAMMENS, Mark, journalist (Ronse 25 april 1933). Zoon van Florimond.

Volgde colleges in de rechten en diplomatieke wetenschappen aan de Katholieke Universiteit te Leuven. Daarna verbleef hij in Londen en was er correspondent van het dagblad Het Volk en van het Nederlandse weekblad De Nieuwe Eeuw, terwijl hij aan nog diverse andere publikaties meewerkte, o.a. aan het katholieke Vlaamse weekblad De Linie (z. aldaar), waarvan hij, na zijn terugkeer, in de lente van 1962, politiek redacteur werd. Bij de verdwijning van De Linie in 1964 werd hij directeur-hoofdredacteur van het nieuwe opinieweekblad De Nieuwe (z. aldaar).

Mark Grammens heeft altijd grote interesse gekoesterd voor de wereldpolitiek, waarover hij verscheidene studies in boekvorm publiceerde. Ook de Vlaamse problemen wilde hij in dat perspectief zien. Als politiek redacteur van De Linie activeerde hij de progressieve strekking die het blad langzamerhand had gekregen. Hij verdedigde een meer radicale vooruitstrevende politiek, distantieerde zich van de door het blad gesteunde Christelijke Volkspartij (CVP), was voorstander van deconfessionalisering en legde door enquêtes en artikelen de klemtoon op het federalisme, dat naar zijn mening gepaard moest gaan met economische democratie. Zo werd hij een der voornaamste figuren in het conflict dat leidde tot het verdwijnen van De Linie. Op De Nieuwe zou de door de Engelse opiniepers sterk beïnvloede journalist ook zijn stempel drukken. De lijn die hij in De Linie was begonnen, trok hij verder door tot, zoals hij het zelf zei, „een duidelijk progressief engagement”.

Zijn standpunt t.o.v. de V.B. heeft hij duidelijk gemaakt in de enquête van het tijdschrift Ons Erfdeel op het thema: „Het einde van de Vlaamse Beweging?” (winter 1970-'71). Mark Grammens meent dat de traditionele V.B. nog lang niet geëindigd is. Hij ziet, binnen de huidige staatsstructuren,

geen kans om de Vlaamse achterstand in België op korte of lange termijn in te halen. Nationalisme acht hij slechts gevaarlijk, „wanneer het losgemaakt wordt uit zijn sociale context en gekoppeld aan een rechtse staatsideologie, hetzij een kapitalistisch-liberale ideologie, hetzij een reactionair totalitarisme. Door de afwezigheid van „links” heeft de V.B. al sinds zo'n vijftig jaar permanent het gevaar met zich meegebracht, dat zij de binding met „rechts” zou ideologiseren”. Grammens legt er de nadruk op, dat de V.B. „te weinig de eigen, autonome, Vlaamse toekomst voorbereidt”. De Vlaamsgezinden moeten zich meer bekommeren om de kwaliteit van die toekomst.

In De Nieuwe van 21 januari 1971 zegt Grammens dat het doeleinde van de V.B. alleen realiseerbaar is door hiervan een socialistische beweging te maken en een volledige identificatie van Vlaamse en socialistische beweging na te streven; elke andere houding leidt tot Vlaamse nederlager, omdat het Vlaamse belang dan moet wijken voor het belang van het conservatisme.

Het lijkt geen twijfel dat Mark Grammens, met inzet van zijn journalistiek talent en met koppige zin voor onafhankelijkheid, in de jaren zestig een opmerkelijke invloed heeft uitgeoefend op de Vlaamse (katholieke) jeugd ten bate van de progressieve doorbraak. Zijn rol in de handhaving en evolutie van een Vlaamse weekblad-opiniepers is niet minder interessant.

WERKEN: *Geschiedenis van De Linie te boek gesteld*, in *De Nieuwe* (11 december 1970); - *Het einde van de Vlaamse Beweging?*, in *Ons Erfdeel*, jg. 14, nr. 2 (1970-'71); - *De partijen hebben een kans verkeken*, in *De Nieuwe* (21 januari 1972).

LITERATUUR: W. Luyten, *Vraaggesprek met Mark Grammens over De Nieuwe*, in *Kijk zelf* (april 1964); - *Evolution et disparition d'un hebdomadaire d'opinion: Le cas De Linie* (CRISP, 1964); - *La presse périodique radicale flamande* (CRISP, 1966); - J. Janssen, *De Nieuwe*, in *Jong* (februari 1969); - M. van de Voorde, *Het politieke opinieweekblad De Linie 1948-1964* (licentiaatsverhandeling Rijksuniv. Gent, 1970).

GASTON DURNEZ